

**Γιατί η κυβέρνηση  
ΔΕΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΕΤΑΙ ΤΙΠΟΤΑ  
με την τρόικα**

*του Γιάννη Μηλιού*

Ο τίτλος του παρόντος άρθρου φαίνεται ίσως προκλητικός. Στο βαθμό που οι λέξεις νοηματοδοτούνται από τον λόγο των μεγάλων μέσων ενημέρωσης, κανείς σήμερα «δεν δικαιούται» να πει ότι δεν διαπραγματεύονται οι κυβερνώντες με την τρόικα. Πώς είναι δυνατόν να αρθρώσει κανείς τη φράση του τίτλου, την ώρα που η εσχάτως υπερευαίσθητη κυρία Τρέμη παίρνει ένα πολύ σοβαρό ύφος κάθε βράδυ και μας λέει, για παράδειγμα, ότι ο κ. Μητσοτάκης διαφωνεί με τον κ. Τόμσεν, και ο κ. Στουρνάρας δεν μπορεί να τα βρει με τον κ. Μορς!

Μα όλα όσα λένε εδώ και τρία και πλέον χρόνια είναι ψέματα; Είμαστε υποχρεωμένοι πια να το αποδεχθούμε ό,τι κι αν σημαίνει αυτό για την ψυχολογία μας: Ναι, εδώ και τρία χρόνια γίνεται μια στυγνή προπαγάνδα και το σύνολο αυτών που λέγονται παραποιούν την πραγματικότητα. Για να στηθεί όμως μια ολόκληρη κατασκευή από μια πολυδιάστατη μηχανή προπαγάνδας χρειάζεται πρώτα να κατασκευαστεί μια κεντρική έννοια γύρω από την οποία να χτιστεί στη συνέχεια ολόκληρο το οικοδόμημα, που θα διαθέτει δευτερεύουσες έννοιες και θα προωθεί την «πληροφόρηση» προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις. Η έννοια σ' αυτήν την περίπτωση είναι η «διαπραγμάτευση».

Τι σημαίνει «διαπραγμάτευση» αν ξεχάσουμε για λίγο όσα λένε τα κανάλια; Η διαπραγμάτευση προϋποθέτει πρώτα από όλα την ύπαρξη δύο *αντιμαχόμενων* πλευρών, δηλαδή δύο πλευρών που έχουν αντίθετα καταρχήν συμφέροντα, ή στην περίπτωση της πολιτικής, που εκφράζουν αντίθετα κοινωνικά συμφέροντα. Η διαπραγμάτευση απαιτεί επίσης την ύπαρξη ενός «τραπεζιού», δηλαδή ενός «εδάφους» στο οποίο να μην μπορεί να επιβληθεί η μία πλευρά στην άλλη και στο οποίο καλούνται να κλείσουν μια συμφωνία «ειρήνης», δηλαδή, «συνύπαρξης». Η ίδια η ύπαρξη του τραπεζιού σημαίνει ότι, πριν από την έναρξη της διαπραγμάτευσης, οι δύο πλευρές δεν μπορούν να συνεχίσουν να σχετίζονται με τον τρόπο που σχετίζονταν πριν. Ότι υπάρχει μεταξύ τους μια αντιπαράθεση, μία σύγκρουση, ένας πόλεμος χαμηλής ή υψηλής έντασης.

Η διαπραγμάτευση είναι η συνέχιση του πολέμου με πολιτικά μέσα, για την αναζήτηση ενός νέου σημείου ισορροπίας. Αυτό σημαίνει ότι η διαπραγμάτευση ως

έννοια απαιτεί δύο πλευρές οι οποίες: α) δεν έχουν καταρχήν καταληγμένο κοινό τόπο συμφωνίας με βάση τις θέσεις τους και β) θεωρούν ότι μπορούν να καταλήξουν σε έναν νέο κοινό τόπο συμφωνίας, υποχωρώντας από κάποιες θέσεις και κατοχυρώνοντας άλλες που θεωρούν ότι είναι θεμελιώδους σημασίας για τους σκοπούς τους.

Υποστηρίζω ότι καμία από αυτές τις προϋποθέσεις δεν ισχύει για να δικαιούνται η κυβέρνηση και οι παρουσιαστές των δελτίων προπαγάνδας των μνημονίων να μιλάνε για «διαπραγμάτευση». **Οι κυβερνήσεις των μνημονίων δεν έχουν αντιμαχόμενα συμφέροντα με τους δανειστές.** Οι πολιτικοί εκπρόσωποι των δανειστών, όπως και οι κυβερνήτες μας, είναι νεοφιλελεύθεροι. Η θεμελιώδης συμφωνία μεταξύ τους για το χαρακτήρα των αλλαγών που θέλουν να προωθήσουν είναι δεδομένη. Με άλλη διατύπωση, δεν αντιπροσωπεύουν αντιμαχόμενα κοινωνικά συμφέροντα. Είναι όλοι τους εκπρόσωποι του κεφαλαίου, και μάλιστα των ισχυρότερων μερίδων του. Αλλά ακόμη κι έτσι, θα μπορούσε να υπάρχει ένα πεδίο διαφωνίας τουλάχιστον ως προς τα συμφέροντα των μερίδων του κεφαλαίου που δραστηριοποιούνται κυρίως στην Ελλάδα, με άλλα. Αλλά ούτε αυτό ισχύει. Σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις τα μνημόνια τα έχουν συγγράψει ακριβώς οι εκπρόσωποι των μερίδων του κεφαλαίου που δραστηριοποιούνται εδώ, και αυτό καθίσταται σαφές και από την επιλογή των προσώπων που έχουν εισβάλει την τελευταία τριετία στην πολιτική σκηνή και αποτελούν αν όχι απευθείας εκπροσώπους, τουλάχιστον ικανούς εκφραστές αυτών των συμφερόντων. Κορυφαίο παράδειγμα αποτελεί ο νυν υπουργός οικονομικών κ. Στουρνάρας, τον οποίον πολλές πληροφορίες παρουσιάζουν ως εκ των βασικών συγγραφέων του πρώτου μνημονίου.

Άρα λοιπόν έχουμε ένα τραπέζι στο οποίο κάθονται άνθρωποι με ίδια κοινωνικά και πολιτικά συμφέροντα, ίδιο στρατηγικό στόχο. Ο κ. Μητσοτάκης ήταν πάντα υπέρ των απολύσεων, ο κ. Γεωργιάδης ήταν πάντα υπέρ της καταστροφής του δημόσιου συστήματος υγείας και υπέρ της καταστολής γενικώς, **κάθε ένας υπουργός που έχει υπογράψει μνημονιακή απόφαση υλοποιεί την ιδεολογική-πολιτική του θέση, το πρόγραμμά του.** Αν διαχωρίζει κάτι τους εγχώριους μνημονιακούς από τους εκπροσώπους των δανειστών αυτό είναι: α) Οι σχέσεις ιεραρχίας, καθώς η ελληνική πλευρά έχει παραιτηθεί από κάθε έννοια λαϊκής κυριαρχίας του ελληνικού λαού και εκφράζει συνεχώς τη δουλοπρέπεια της απέναντι στους δανειστές, ακριβώς επειδή θεωρεί ότι χωρίς την έξωθεν βοήθεια θα ήταν αδύνατον να υλοποιηθεί η στρατηγική της, και β) οι σχέσεις διαπλοκής και συναλλαγής πέραν της νομιμότητας, καθώς η

πλειοψηφία των «σκληρά διαπραγματευόμενων» κινδυνεύει σε περίπτωση δομικής πολιτικής αλλαγής να πάει στη φυλακή για πολλά σκάνδαλα που έχουν λάβει χώρα ήδη πριν από τα μνημόνια. Ήδη ο κ. Παπακωνσταντίνου φαίνεται να είναι ο πρωτοπόρος. Ο κ. Παπακωνσταντίνου δεν είναι όμως μόνος του, παρέα του κάνει σε ό,τι αφορά ενδείξεις για σκάνδαλα τουλάχιστον ο επιδεικνύων άνευ προηγουμένου αλαζονεία κ. Βενιζέλος, και ποιος ξέρει πόσοι από τη Νέα Δημοκρατία θα φανεί μόλις χαθεί η εξουσία τι κάνουν σήμερα.

Τι συμβαίνει συνεπώς σε ένα τέτοιο «τραπέζι»; Εκ του αποτελέσματος καταλαβαίνουμε ότι σχεδιάζεται από κοινού η επιβολή των μνημονίων λιτότητας και κοινωνικής καταστροφής, και γίνεται μεγάλη προσπάθεια να διασωθεί αυτό το απόλυτα εξαρτημένο από το κεφάλαιο γενικά και τους δανειστές πιο συγκεκριμένα, πολιτικό προσωπικό, ή τουλάχιστον να θυσιάζεται τμηματικά ώστε να προχωράει με την απαραίτητη εναλλαγή προσώπων η διαδικασία της μνημονιακής αναδιάρθρωσης. Η μέθοδος για να καταλάβουμε τι συμβαίνει κάθε φορά που υποτίθεται ότι γίνεται διαπραγμάτευση είναι να έχουμε στο μυαλό μας ότι ***υπάρχει εξαρχής μια δομική συμφωνία, πριν έρθουν κάθε φορά οι «τροϊκανοί»***, και στη συνέχεια απλώς συζητείται ο χρονικός προγραμματισμός της εφαρμογής της.

Ας είμαστε ξεκάθαροι: Διαπραγμάτευση θα γίνει μόνο όταν αναλάβει την εξουσία ένα πολιτικό μπλοκ δυνάμεων το οποίο θα εκπροσωπεί κοινωνικά συμφέροντα αντίθετα στο κεφάλαιο. Μόνο όταν έρθουν στην κυβέρνηση οι πολιτικές δυνάμεις που εκπροσωπούν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο τα συμφέροντα του κόσμου της εργασίας, της ανεργίας και των κομματιών των μικροεπιχειρηματιών που καταστρέφονται από την πολιτική που ακολουθείται τα τελευταία τρία χρόνια, η οποία αποτελεί κορύφωση της πολιτικής όλης της τελευταίας εικοσιπενταετίας, μόνο τότε οι δανειστές θα βρεθούν μπροστά στην ανάγκη να διαπραγματευτούν για κάτι. Υπάρχουν αυτές οι δυνάμεις; Υπάρχουν, είναι ο κόσμος της εργασίας και των κινημάτων, τον οποίο πολιτικά εκπροσωπεί ο ΣΥΡΙΖΑ, το ΚΚΕ, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, ο αντιεξουσιαστικός χώρος, πρώην στελέχη της ΔΗΜΑΡ που διαχωρίστηκαν, ακόμη και ψήγματα του πρώην ΠΑΣΟΚ που έχουν διατηρήσει την εργατική κατεύθυνση της πολιτικής τους, παρά τη μετάλλαξη του πρώην πολιτικού τους φορέα. Αυτό το μπλοκ αντιπαρατίθεται απέναντι στο κόμμα του μνημονίου, απέναντι στη σημερινή ΠΑΣΟΚΝΔ και αυριανή Νέα Ελλάδα, απέναντι δυστυχώς στη ΔΗΜΑΡ που καλύπτει ακόμη και σήμερα χωρίς αιδώ τον κ. Βενιζέλο, και βέβαια απέναντι στο μαύρο φίδι

που έχει βγει για τα καλά από το αυγό του και θα στηρίξει τη Νέα αντιδημοκρατική Ελλάδα που μας ετοιμάζουν.

Οι πολιτικές δυνάμεις του κόσμου της εργασίας έχουν βέβαια σημαντικές διαφορές. Η Ιστορία όμως μας διδάσκει ότι αν δεν βρεθεί κοινός τόπος, η εργασία θα τσακιστεί και η ισοπέδωσή της θα διαρκέσει πάρα πολλά χρόνια. Αντίθετα, αν αυτό το πολιτικό μπλοκ βρει τον τρόπο να αποτελέσει *ένα μέτωπο ενότητας της Αριστεράς*, τότε με τη συμμαχία του πολύμορφου κοινωνικού κινήματος, του πραγματικού κινητή της ιστορίας, θα μπορέσει να διαπραγματευτεί νικηφόρα με τους δανειστές και να ανοίξει το δρόμο για μια άλλη πολιτική που θα έχει ως ορίζοντά της τον κοινωνικό μετασχηματισμό, ο οποίος, εξάλλου, εγκυμονείται σήμερα σε πολλά μέρη του κόσμου από την Τουρκία ως τη Βραζιλία. Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα!